

Redegørelse for

Produktionsforum 2025

Forumets arbejdsopgaver fremgår af forumets kommissorium samt GeoDanmarks arbejdsprogram.

Forumets sammensætning

Annette F. Stammerjohan, KDS. Formand for Produktionsforum.

Eskil K. Nielsen, KDS.

Nina Graasbøl-Schmidt, KDS.

Daniel Sørensen, KDS.

Allan Gyldendal Frederiksen, repræsentant for GeoMidt (geodatasamarbejdet for kommunerne i Region Midtjylland).

Merete Hansen, repræsentant for Sydkort (geodatasamarbejdet for kommunerne i den jyske del af Region Syddanmark).

Jørgen Hørslev Hansen, repræsentant for Geo Fyn (geodatasamarbejdet for kommunerne på Fyn fra Region Syddanmark) Marianne Tomra, repræsentant for GeoNord (geodatasamarbejdet for kommunerne i Region Nordjylland).

Emilie Schwærter Torp, repræsentant for GeoØst (geodatasamarbejdet for kommunerne i Region Sjælland og Region Hovedstaden (undtagen Frederikssund)).

Ole Perch Nielsen, repræsentant for GeoØst (geodatasamarbejdet for kommunerne i Region Sjælland og Region Hovedstaden (undtagen Frederikssund)).

Lærke Termøhlen Mikkelsen, KDS. Repræsentant for GeoDanmarks Fællessekretariat.

Udtrådte:

Anne Ulriksen Dybkjær, repræsentant for GeoØst: Region Hovedstaden (undtaget kommunerne København, Frederikssund, Frederiksberg og Gribskov) Udtrådt den 4. september 2025

Line Bro Jørgensen, KDS. Udtrådt den 4. september 2025

Sten Frandsen, repræsentant for Geo Fyn (geodatasamarbejdet for kommunerne på Fyn fra Region Syddanmark). Udtrådt den 31. december 2025

Kurt F. Toft, KDS. Udtrådt den 31. december 2025

Møder i årets løb

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	6/2		24/4		18/6			4/9		6/11	

Resumé

Optagelsen af flyfoto, udstillingen af ortofoto og ajourføringen af GeoDanmark grunddata er en kerneopgave i foreningens arbejde. Produktionsforum sørger for, at disse vigtige kerneopgaver udføres i et samarbejde mellem kommunerne og KDS, samt med eksterne leverandører.

Afslutning på GeoDanmark grunddataproduktion 2024

GeoDanmark grunddataajourføringen 2024 blev afsluttet den 10. juni 2025.

Udstilling af ortofotoet blev færdig i januar 2025.

Afslutning på fotoflyvningen: Selve produktionen af ortofotos blev færdiggjort ultimo september, og publiceret på Datafordeleren i november. Der viste sig dog et problem med visningen, som resulterede i 14 dages nedetid for Datafordeleren. Ortofotoet blev slettet af Datafordeleren og først lagt online igen i januar 2025. I den mellemliggende periode, var det midlertidige ortofoto stadig tilgængeligt på Dataforsyningen.

Kvaliteten af ortofotoet i 2024 var ikke optimalt, da det fik et gult skær. Dette skyldes primært gule rapsmarker grundet den sene flyvning,

GeoDanmark grunddataproduktion 2025

I henhold til forretningsmodellen for GeoDanmark grunddata totalajourføres Region SydDanmark i 2025. I resten af landet ajourføres GeoDanmark grunddata der, hvor der er lavet ændringsudpegninger af GeoDanmarks medlemmer.

Fotoflyvning

Der var til 2025 produktionen et nyt setup med fem nye kontrakter, de fire af firmaerne var gengangere fra de foregående fem år. Der har også været udbud for ortofotoproduktionen, og det var igen Alexandra Instituttet (Danmark) der vandt den kontrakt.

I årets udbud var der taget højde fra GeoDanmarks ønske om mere 10cm flyvning og fortættede flyvelinjer over udvalgte byområder

Fotoindsamlingen forløb relativt smertefrit i 2025, hvor firmaerne startede på 1. indsamlingsdag d. 21. marts og indsamlingen var helt færdig d. 30. april – med fem dage tilbage af sæsonen. Det er første gang siden 2022, at indsamlingen er færdig til tiden, hvilket er virkelig godt når man tager i betragtning at indsamlingsmængden er vokset med ca. 20% i forhold til tidligere år.

De første Quickortofo (QO) var klar d. 29. april og hele landet var klar til ændringsudpegninger d. 12. juni.

Flyfotos var leveret til udpeget ajourføring d. 1. juli 2025 og totalajourføring d. 23. juli 2025 og til ortofotoproduktion d. 1/8-2025.

Da Datafordeleren havde et lukkevindue i efteråret 2025, var det vigtig at få ortofotoet færdigt før d. 15. september 2025, da det ellers ikke var muligt at få publiceret ortofotoet før til første kvartal 2026. Dette lykkes til dels, da det landsdækkende 12,5 cm ortofoto var klar d. 15. september. Dog nåede 10 cm ortofoto ikke deadline og bliver derfor først publiceret efter nytår. Det skal siges, at producenten leverende ortofotoet ca. 4 uger før den officielle deadline, for at nå leverancen. Indtil 10cm er klar på Datafordeleren, kan ortofotoet tilgås på Dataforsyningen.

Block mosaikkerne blev leveret d. 30. oktober til kommunerne og i år var der bestilt 68 mosaikker – nogenlunde tilsvarende tidligere år.

Vektor

Ajourføringen af vektordata kom rigtig godt fra start.

KDS har implementeret et nyt produktionsstyringssystem, der muliggør logning af alle aktiviteter i de enkelte kommuner. For at optimere processen yderligere har KDS lanceret en ny hjemmeside, hvor kommunerne selv kan udfylde optionsvalg, tilmelde sig kvalitetskontrol og klarmelde deres ændringsudpegninger. Et integreret oversigtskort i denne online løsning giver nem adgang til at følge status på de enkelte kommuner for alle involverede parter.

Mange kommuner klarmeldte deres kommune til deadline 1. juli og derfor kunne vektorproduktion komme i gang hen over sommeren.

Totalajourføringen

De 2 første kommuner blev sendt til IIC den 2. juli 2025

- Quick ortofoto (10 cm) dækkende Region SydDanmark var klar den 12. juni 2025.
- 18 af 22 kommuner har i år valgt at deltage i kvalitetskontrollen.

Totalajourføring fortsætter med IIC, som der også i 2024 var et godt samarbejde med.

Den **udpegede ajourføring** fortsætter med DSM, som der har været et et godt samarbejde med i de sidste 6 år.

Den **udpegede ajourføring** startede den 4. juli 2025, og i år havde lidt under halvdelen af kommunerne (23 ud af 76) afsluttet opgaven med ændringsudpegninger til deadline.

Klarmeldingerne er kommet løbende og 1. oktober manglede kun 1 kommune at klarmelde. Produktionsforum vurderer, at den nye klarmeldingportal har været medvirkende til at få så mange klarmeldinger tidligt i hus.

29 af 76 kommuner har i år valgt at deltage i kvalitetskontrollen i den **udpegede ajourføring**.

Projekter vedr. vandløbsskikkelsesdata og det hydrologiske tilpasningslag

Produktionsforum har fulgt aktiviteterne vedr. vandløbsskikkelsesdata og det hydrologiske tilpasningslag tæt med henblik på: at sparre med og levere input til aktiviteterne i projekterne.

Pr. 31. december 2024 afsluttedes projektet for det hydrologiske tilpasningslag og driften overgik derefter til Produktionsforum.

Der har i 2025 været afholdt ét webinar med meget stor tilslutning, og to fysiske workshops med få deltagere.

Kommunerne har desuden adgang til vejledninger og instruktionsvideoer på GeoDanmarks hjemmeside.

Leverancer

Forummets forventede samt opnåede leverancer i punktform ifølge kommissoriet:

- Flyfotograferingen startede den 21. marts og blev afsluttet 30. april 2025
- Quickortofoto var landsdækkende den 12. juni 2025.
- Ortofotoet (12,5cm) var på Datafordeleren 15. september 2025.
- Ved årsskiftet forventes GeoDanmark at være i mål med 75% af ajourføringsopgaven. Den samlede ajourføring forventes at være helt afsluttet i april 2026.

Forummets forventede samt opnåede leverancer i punktform ifølge arbejdsprogrammet:

- Produktionsforum har haft ekstra fokus på de kommunale ændringsudpegninger og kommunal deltagelse i kvalitetskontrollen ved at skærpe og forbedre processer og procedurer for denne opgave.
- Opstart (i koordination med Administrativ ajourføring) af en 'opdatering af vejledninger'-gruppe samt udgivelse af opgavelister til gennemgang af rettelser.
- Afholdelse af webinarer.

Studiebesøg

I forbindelse med produktionsforumsmøde d. 4/9-2025 var Produktionsforum på inspirationsbesøg hos Hexagon i Roskilde lufthavn, hvor vi hørte om de udfordringer og opgaver et indsamlingsfirma har.

Demonstration af en indsamling fra luften

Produktionsforums medlemmer foran et de fly der bliver anvendt til indsamling i Danmark.

Målsætning for det kommende år

- Fortsat fokus på kvalitet og kvantitet vedr. de kommunale ændringsudpegninger, og justering af områdepolygonerne for de kommuner, der skal totalajourføres.
- Fortsat fokus på at få kommunale ændringsudpegninger klarmeldt tidligt på året.

- Revision af vejledninger, som hjælper kommunerne med de tilretninger, der skal udføres i GeoDanmark grunddata før og efter den fotogrammetriske ajourføring.
- Evaluere resultatet af undersøgelsen af mulighederne for udvikling af AI-processer til brug for udpegning og/eller identifikation af GeoDanmark objekter, der skal ajourføres.
- Sparring med Administrativ Ajourføringsforum, om at arbejde videre med ”opgavelister” til forbedring af kvaliteten for ændringsudpegninger samt understøttelse af kvalitetskontrollen.
- Målsætninger på Arbejdsprogram 2026
 - Fortsætte med at forbedre flyfotos til brug for GeoDanmark grunddata produktionen samt til ortofoto.
 - Fortættede flyvelinjer over udvalgte byer.
 - 10 cm ortofoto over totalajourføringsområder.
 - Understøtte arbejdet med Det hydrologiske tilpasningslag (Understøtte udviklingen af et kvalitetssikringsværktøj til den kommunale ajourføring af Det hydrologiske tilpasningslag)
 - Understøtte implementeringen af skikkelsesdata
 - Produktionsforums rolle i at sikre, at Specifikation 7.0 kan produceres rationelt og eksternt.

Ressourceforbrug

I henhold til kommissoriet for Produktionsforum forventes der et ressourceforbrug til mødedeltagelse og forberedelse på 2-4 uger pr. medlem, hvilket har passet nogenlunde med det faktiske forbrug.